

มะขามป้อม

ชื่อพันธุ์ไม้ : มะขามป้อม

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Phyllanthus emblica* L.

วงศ์ : Euphorbiaceae

ชื่อสามัญ : Emblic myrablan, Malacca tree

ชื่ออื่น : กำทวด (ราชบุรี) กันโตด (เขมร-จันทบุรี) สันยา

ลำ มั่งลู (กะเหรี่ยง-แม่ฮ่องสอน)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : ไม้ต้น สูง 10-12 เมตร เปลือกต้นสีเทาอมน้ำตาล แตกเป็นร่องตามยาว กิ่งก้านแข็ง เหนียว ใบ เป็นใบเดี่ยวออกเรียงสลับในระนาบเดียวกัน รูปขอบขนาน กว้าง 1- 5 มม. ยาว 4-15 มม. ปลายใบเป็นติ่งแหลม โคนใบมน หรือเว้าเข้า ขอบใบเรียบ แผ่นใบเรียบ สีเขียว ดอก ออกเป็นช่อเป็นกระจุกเล็กๆ ดอกสีเหลืองอ่อนออกเขียว กลีบดอกมี 5-6 กลีบ มีเกสรเพศผู้สั้นๆ 3-5 อัน ก้านดอกสั้น ผล รูปทรงกลม ขนาด 1.3-2 ซม. เป็นพู่ต้นๆ 6 พู่ ผิวเรียบ ผลอ่อนสีเขียวอมเหลือง พอแก่เป็นสีเหลืองออกน้ำตาล เมล็ดรูปรี เปลือกหุ้มเมล็ดแข็ง

สรรพคุณ...

ราก : แก้ไข้ เป็นยาเย็น พอกโลหิต

ใบ : รสฝาดขม ใช้ต้มน้ำอาบลดไข้, ต้มดื่มเป็นยาแก้ตัวบวม, ใบสดโขลกให้ละเอียดใช้พอกหรือทาบริเวณที่เป็นแผลฟื่นคัน มีน้ำหนองน้ำเหลือง และผิวหนังอักเสบ

ดอก : รสหอมเย็น เข้าเครื่องยาเป็นยาเย็น และยาระบาย

เปลือกต้น : รสฝาดขม เปลือกต้นแห้งบดเป็นผงละเอียดใช้โรยแก้บาดแผลเลือดออก แผลฟกช้ำ หรือนำมาต้มเอาน้ำดื่มเป็นยาแก้โรคบิดสมานแผล

ผล : รสเปรี้ยวฝาดขม ใช้ร่วมกับผลสมอไทย ผลสมอเทศ ผลสมอพิเภก แก้ไข้ แก้ม แก่โรคตา บำรุงธาตุ

เมล็ด : เมล็ดสดหรือแห้งโขลกเป็นผงละเอียดชงกับน้ำร้อนดื่มเป็นยาแก้ไข้ แก้โรคตาต่างๆ โรคเกี่ยวกับน้ำดี โรคเบาหวาน โรคหลอดลมอักเสบ คลื่นไส้ อาเจียน

